

ELIX

Sistem za razvoj karijere i učenje kroz društveno koristan rad u visokom obrazovanju zasnovan na evropskoj mobilnosti radne snage

Priručnik za nastavnike visokoškolskih ustanova o razvoju karijere kroz CSL prakse

Broj projekta: 2024-1-SI01-KA220-HED-000252281

www.elix-project.eu

Sufinansira Evropska unija

POGLAVLJE 3

Metodologije za integraciju CSL-a u nastavu

Praktičan put od koncepta do primene u nastavi

Šta ovo poglavlje objašnjava

- Kako nastavnici mogu osmisliti karijerno učenje kroz društveno koristan rad u stvarnim predmetima.
- Kako izazovi partnera postaju aktivnosti učenja.
- Kako refleksija, ocenjivanje i priznavanje podržavaju razvoj karijere.
- Kako se primeri iz različitih zemalja mogu pretočiti u prenosivu nastavnu praksu.

Ključna pitanja

- Koji se modeli primene CSL-a mogu koristiti u visokom obrazovanju?
- Kako nastavnici mogu osmisliti predmete i ishode učenja zasnovane na CSL-u?
- Koje nastavne strategije podržavaju aktivno, refleksivno i karijerno usmereno učenje?
- Koji primeri iz zemalja nude prenosive pouke za nastavnike?

POGLAVLJE 3

Osnovna logika primene CSL-a

1

Priprema

Definišite obuhvat, ishode učenja i uloge studenata.

2

Izazov partnera

Izaberite autentičnu i izvodljivu potrebu iz stvarnog sveta.

3

Refleksija

Pretvorite aktivnost u učenje kroz strukturisanu refleksiju.

4

Ocenjivanje

Vrednujte proces, rezultat i dokaze o kompetencijama.

Ista logika može se prilagoditi predmetima iz poslovanja, menadžmenta, obrazovanja, zdravstva, tehnike, društvenih nauka i interdisciplinarnim predmetima.

POGLAVLJE 3

Modeli primene CSL-a

CSL u okviru nastavnog programa

Društveno koristan rad je deo obaveza i ocenjivanja na predmetu.

CSL zasnovan na projektima

Studenti rešavaju stvarne izazove privrede, javnog sektora ili zajednice.

CSL u zajednici

Studenti rade sa nevladinim organizacijama, opštinama ili lokalnim zajednicama.

Kombinovani ili virtuelni CSL

Digitalni alati podržavaju timski rad, refleksiju i angažovanje partnera.

CSL usmeren na priznavanje

Ishodi se dokumentuju kroz bedževe ili mikrokredencijale.

DIZAJN PREDMETA

Osmišljavanje predmeta zasnovanih na CSL-u

- Počnite od ishoda učenja predmeta i ciljnih kompetencija.
- Izaberite izazov partnera koji je autentičan, izvodljiv i etički prikladan.
- Definišite uloge studenata, rezultate, vremenski okvir i tačke za povratne informacije partnera.
- Uključite pripremu, aktivnost i strukturisanu refleksiju u tok predmeta.
- Ocenjujte i akademski proces i dokaze o kompetencijama koje studenti stvaraju.

DIZAJN PREDMETA

Nastavne strategije za CSL

- Učenje zasnovano na problemima i studije slučaja za donošenje odluka u stvarnim situacijama.
- Učenje zasnovano na projektima za interdisciplinarni timski rad i stvarne rezultate.
- Igranje uloga, simulacije i mikronastava za profesionalnu praksu u bezbednom okruženju.
- Gostujuća predavanja, terenske posete i paneli poslodavaca za kontekstualizaciju teorije.
- Alati za digitalnu saradnju kao podrška kombinovanim ili prekograničnim CSL iskustvima.

PEDAGOŠKA SRŽ

Refleksija i ocenjivanje kao pedagoška srž

Pre aktivnosti

Očekivanja, etičke smernice, jasne uloge i lični ciljevi.

Tokom aktivnosti

Dnevnici, mentorstvo, kontrolne tačke, povratne informacije kolega i doprinos partnera.

Posle aktivnosti

Refleksivni izveštaji, prezentacije, samoprocena i završni razgovor.

Dokazi o učenju

Rezultati, portfoliji, izveštaji, video-zapisi, povratne informacije i mapiranje kompetencija.

Priznavanje

Ocene, mikrokredencijali, unosi u Europass ili digitalni bedževi.

PRIMER ZEMLJE

Austrija: CSL usmeren na praksu

Austrijski primer pokazuje kako primenjeno visoko obrazovanje povezuje predmete sa izazovima iz stvarnog sveta

Kontekst

- Univerziteti primenjenih nauka eksperimentišu sa modularnim učenjem zasnovanim na kompetencijama
- Predavači imaju autonomiju, a usklađivanje se postiže preko rukovodilaca studijskih programa
- CSL povezuje zapošljivost, građanski angažman i održivost

Tipične CSL prakse

- Izazovi koje definišu kompanije u okviru obaveznih predmeta
- Moduli praktičnih projekata povezani sa radnim okruženjem studenata
- Dan karijera, vebinari sa alumnistima, studentski klubovi i međunarodni buddy programi
- Poslovni i menadžment projekti sa komponentama održivosti i refleksije

AUSTRIJA

Prenosive pouke za nastavnike

- Koristite stvarni zadatak klijenta kao polaznu tačku za rad studenata.
- Dodelite jasne projektne uloge, uključujući menadžera projekta i predstavnika klijenta.
- Strukturirajte proces kao orijentaciju, analizu, aktivnost, refleksiju i prezentaciju.
- Koristite dnevnike refleksije, povratne informacije kolega i rubrike za samoprocenu.
- Podržite kombinovani CSL uz MS Teams, Miro, Moodle forume ili slične alate.

PRIMER ZEMLJE

Slovenija: razvoj karijere i lokalna partnerstva

Slovenački primer pokazuje kako karijerni centri i projektne kancelarije mogu podržati integraciju CSL-a

Kontekst

- Mikrokredencijali dobijaju sve više pažnje u nacionalnom visokom obrazovanju
- UNM i primenjeni studijski programi povezuju teoriju sa praktičnim iskustvom u organizacijama
- Karijerni centri i projektne kancelarije posreduju u saradnji sa spoljnim zainteresovanim stranama

Tipične CSL prakse

- Saradnja sa lokalnim poslodavcima, NVO i opštinskim službama
- Projekti u predmetima iz menadžmenta, komunikacije i razvoja karijere
- Aktivnosti ugrađene u nastavne programe i formalno ocenjivane
- Virtuelna saradnja i onlajn refleksija putem MS Teams-a i Moodle-a

SLOVENIJA

Prenosive pouke za nastavnike

Priprema i orijentacija

Definišite obuhvat, izazov partnera i ciljeve učenja.

Saradnja sa partnerom

Identifikujte stvarne potrebe organizacije ili zajednice.

Aktivno angažovanje

Osmislite i testirajte praktična rešenja zajedno sa partnerom.

Refleksija i evaluacija

Povežite ishode sa teorijom, timskim radom i razvojem karijere.

Usklađivanje sa ELIX stubovima

Razvoj karijere, građanski angažman i partnerstva sa stvarnim uticajem.

PRIMER ZEMLJE

Srbija: CSL kao praksa u nastajanju

Primer Srbije pokazuje postepeno uvođenje projekata usmerenih na zajednicu i karijeru

Kontekst

- CSL još nije formalno ugrađen u nacionalnu politiku visokog obrazovanja
- Univerziteti i visoke strukovne škole uvode projekte usmerene na zajednicu i karijeru
- Studenti rade sa lokalnim zajednicama, MSP, NVO i javnim institucijama

Tipične CSL prakse

- CSL u okviru nastavnog programa, povezan sa obaveznim predmetima
- CSL zasnovan na projektima uz interdisciplinarno rešavanje problema
- Projekti praćenja biodiverziteta i zaštite prirodnih resursa
- Digitalna rešenja za lokalne preduzetnike i organizacije

SRBIJA

Prenosive pouke za nastavnike

- Mapirajte CSL aktivnosti u silabus: priprema, angažovanje i završni razgovor.
- Razvijajte partnerstva sa organizacijama iz zajednice radi smislenih prilika za društveno koristan rad.
- Koristite fleksibilne formate: kratkoročne projekte, dugoročna partnerstva ili ugrađene komponente.
- Uravnotežite teoriju, praktično iskustvo, vođenu refleksiju i analizu slučajeva.
- Prevaziđite prepreke kroz obuku nastavnika, IKT kompetencije i jasnije ciljeve projekata.

PRIMER ZEMLJE

Slovačka: profesionalna saradnja i zapošljivost

Slovački primer povezuje univerzitetsku nastavu sa poslodavcima, stručnim praksama i regionalnim razvojem

Kontekst

- CSL je praksa u nastajanju, usklađena sa strategijama inovacija i zapošljivosti
- EUBA je razvio saradnju sa profesionalnim okruženjem
- UMB i Univerzitet u Prešovu primenjuju CSL u okviru nastavnog programa i CSL zasnovan na projektima

Tipične CSL prakse

- Predmet „Preduzetništvo u praksi“ i poslovno orijentisani projekti
- Rad studenata sa kompanijama, NVO i partnerima iz zajednice
- Aktivnosti karijernog centra, sajmovi zapošljavanja i povezivanje sa poslodavcima
- SARIO projekti koji povezuju univerzitete sa kompanijama

SLOVAČKA

Prenosive pouke za nastavnike

- Smenjujte teorijske časove sa praktičnim časovima koje vode predstavnici kompanija ili NVO.
- Koristite semestralnu PBL strukturu: definisanje problema, formiranje tima, plan, realizacija, validacija i prezentacija.
- Razvijajte 4K: kritičko mišljenje, kreativnost, saradnju i komunikaciju.
- Koristite alate kao što su Belbin, sistemsko razmišljanje, dizajnersko razmišljanje i Lean Startup.
- Jačajte zapošljivost kroz karijerne centre, stručne prakse, sajmove zapošljavanja i startap inkubatore.

PRIMER ZEMLJE

Grčka: nastavna praksa i angažovanje u zajednici

Grčki primer pokazuje integraciju CSL-a u obrazovanje, učenje jezika i socijalnu inkluziju

Kontekst

- Mikrokredencijali su još u ranoj fazi, ali se sve više priznaju
- CSL se posmatra kao dopuna zapošljivosti, društvenom angažovanju i celoživotnom učenju
- Univerzitetski predmeti povezuju teoriju, praksu i doprinos zajednici

Tipične CSL prakse

- Nastavna praksa na Nacionalnom i Kapodistrijskom univerzitetu u Atini
- Nastava engleskog jezika u zajednici i mikronastava
- Projekti obrazovnog delovanja u zajednici, opismenjavanja i interkulturnog dijaloga
- Saradnja sa NVO u podršci izbeglicama i migrantima

GRČKA

Prenosive pouke za nastavnike

- Pripremite studente kroz teoriju CSL-a, ciljeve projekta i etičke smernice.
- Koristite posmatranje u zajednici da identifikujete autentične potrebe učenika ili zajednice.
- Zahtevajte praktičnu aktivnost, kao što su mikronastava, osmišljavanje časa ili podrška zajednici.
- Koristite video-analizu, povratne informacije kolega i refleksivne eseje za produbljivanje učenja.
- Ocenjujte proces kroz planove časova, izveštaje o posmatranju, snimke i refleksiju.

SINTEZA

Poređenje među zemljama

Austrija

Primenjeni predmeti usmereni na praksu, uz doprinos kompanija i profesionalnih mreža.

Slovenija

Karijerni centri, lokalna partnerstva i jasan CSL ciklus u četiri faze.

Srbija

Rad u zajednici i interdisciplinarni projekti kao praksa u nastajanju.

Slovačka

PBL povezan sa poslodavcima, podrška karijernih centara i putevi ka zaposlenju.

Grčka

Nastavna praksa, mikronastava i inkluzivno angažovanje u zajednici.

SINTEZA

Šta je zajedničko primerima iz različitih zemalja?

- Stvarni problemi su polazna tačka za učenje.
- Spoljni partneri obezbeđuju autentičnost, povratne informacije i relevantnost za karijeru.
- Studenti rade aktivno, obično u timovima, na rezultatima koji imaju značaj i izvan učionice.
- Refleksija je strukturisana i povezana sa akademskom teorijom i razvojem karijere.
- Ocenjivanje kombinuje proces učenja, praktični rezultat i dokaze o kompetencijama.

SINTEZA

Po čemu se razlikuju primeri iz različitih zemalja?

- Nivo institucionalizacije: od prakse u nastajanju do ustaljenih modela predmeta.
- Dominantni partneri: kompanije, NVO, opštine, škole ili organizacije iz zajednice.
- Glavni sektori: poslovanje, menadžment, obrazovanje, socijalni rad, životna sredina ili digitalne inovacije.
- Upotreba digitalnih alata i virtuelnih CSL formata.
- Stepen formalnog priznavanja kroz mikrokredencijale, bedževe ili okvire za ocenjivanje.

POGLAVLJE 3

Praktični principi dizajna za nastavnike

Sažeta kontrolna lista za prenošenje Poglavlja 3 u nastavnu praksu

- Počnite skromno: ugradite jednu smislenu CSL aktivnost u postojeći predmet
- Izaberite stvarnu potrebu partnera koja odgovara ishodima učenja predmeta
- Pripremite studente i partnere pre početka angažovanja
- Neka refleksija bude obavezna, vođena i povezana sa karijernim kompetencijama
- Ocenjujte dokaze: proces, proizvod, refleksiju, timski rad i povratne informacije partnera
- Unapredite model posle svakog ciklusa na osnovu povratnih informacija studenata i partnera

POGLAVLJE 3

Ključna poruka

CSL nije dodatna aktivnost; to je logika pedagoškog dizajna

- Povezuje nastavni program, spoljne partnere i izazove iz stvarnog sveta.
- Pretvara aktivnosti studenata u učenje kroz strukturisanu refleksiju.
- Podržava zapošljivost, građanski angažman i celoživotno učenje.
- Može se prilagoditi različitim zemljama, disciplinama i institucionalnim kontekstima.
- Uloga nastavnika je da osmisli, vodi, oceni i stalno unapređuje iskustvo učenja.

HVALA

Što ste sa projektom ELIX istražili karijerno učenje kroz društveno koristan rad

www.elix-project.eu

Sufinansira
Evropska unija

ELIX

Sistem za razvoj karijere i učenje kroz društveno koristan rad u visokom obrazovanju zasnovan na evropskoj mobilnosti radne snage

Priručnik za nastavnike visokoškolskih ustanova o razvoju karijere kroz CSL prakse

Broj projekta: 2024-1-SI01-KA220-HED-000252281

www.elix-project.eu

Sufinansira Evropska unija